2024/2823

18.11.2024

DIREKTIVA (EU) 2024/2823 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 23. oktobra 2024

o pravnem varstvu modelov

(prenovitev)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ([1]),

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ([2]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Potrebnih je več sprememb Direktive 98/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([3]). Zaradi jasnosti bi bilo treba navedeno direktivo prenoviti.

(2) Z Direktivo 98/71/ES so bile harmonizirane ključne določbe materialnega prava držav članic o modelih, za katere se je ob sprejetju štelo, da najbolj neposredno vplivajo na delovanje notranjega trga, saj so ovirale prost pretok blaga in svobodo opravljanja storitev v Uniji.

(3) Varstvo modelov v nacionalnem pravu držav članic soobstaja z varstvom, ki je na voljo na ravni Unije na podlagi modelov Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: modeli EU), ki so enotnega značaja in veljajo po celotni Uniji, kakor je določeno v Uredbi Sveta (ES) št. 6/2002 ([4]). Hkratni obstoj sistemov varstva modelov na ravni Unije in na nacionalni ravni ter ravnotežje med njimi sta ključnega pomena za pristop Unije k varstvu intelektualne lastnine.

(4) Komisija je v skladu s svojim sporočilom z dne 19. maja 2015 z naslovom „Boljše pravno urejanje za boljše rezultate – agenda EU“ in svojo zavezanostjo rednemu pregledovanju politik Unije opravila temeljito oceno sistemov varstva modelov v Uniji, ki je vključevala celovito gospodarsko in pravno oceno na podlagi vrste študij.

(5) Svet je v svojih sklepih z dne 10. novembra 2020 o politiki intelektualne lastnine in reviziji sistema industrijskih modelov v Uniji pozval Komisijo, naj predloži predloga za revizijo Uredbe (ES) št. 6/2002 in Direktive 98/71/ES. Revizija je bila zahtevana zaradi potrebe po posodobitvi sistemov industrijskih modelov in povečanju privlačnosti varstva modelov za posamezne oblikovalce in podjetja, zlasti mala in srednja podjetja (v nadaljnjem besedilu: MSP). Z revizijo naj bi se zlasti obravnavale in preučile spremembe, s katerimi bi se podprl in okrepil dopolnjujoči se odnos med sistemi varstva modelov na ravni Unije, nacionalni in regionalni ravni, ter vključila nadaljnja prizadevanja za zmanjšanje razlik v sistemu varstva modelov v Uniji.

(6) Komisija je na podlagi končnih rezultatov te ocene v sporočilu z dne 25. novembra 2020 z naslovom „Čim boljše izkoriščanje inovacijskega potenciala EU – Akcijski načrt za pravice intelektualne lastnine v podporo okrevanju in odpornosti EU“ napovedala, da bo po uspešni reformi zakonodaje EU o znamkah revidirala zakonodajo Unije o varstvu modelov, da bi sistem poenostavila in ga naredila dostopnejšega in učinkovitejšega ter da bi posodobila regulativni okvir glede na razvoj v zvezi z novimi tehnologijami na trgu.

([1]) UL C 184, 25.5.2023, str. 39.
([2]) Stališče Evropskega parlamenta z dne 14. marca 2024 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 10. oktobra 2024.
([3]) Direktiva 98/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 1998 o pravnem varstvu modelov (UL L 289, 28.10.1998, str. 28).
([4]) Uredba Sveta (ES) št. 6/2002 z dne 12. decembra 2001 o modelih Skupnosti (UL L 3, 5.1.2002, str. 1).

(7) Evropski parlament je v svoji resoluciji z dne 11. novembra 2021 o akcijskem načrtu za intelektualno lastnino v podporo okrevanju in odpornosti EU ([3]) pozdravil pripravljenost Komisije, da posodobi zakonodajo Unije o varstvu modelov, da bi bolje podprla prehod na digitalno, trajnostno in zeleno gospodarstvo, pozval Komisijo, naj dodatno harmonizira postopke prijave in razglasitve ničnosti v državah članicah, ter predlagal razmislek o uskladitvi Direktive 98/71/ES in Uredbe (ES) št. 6/2002 z namenom zagotovitve večje pravne varnosti. V isti resoluciji je navedel tudi, da bi bilo treba sistem varstva modelov EU uskladiti s sistemom blagovne znamke EU, da bi imetnikom modelov omogočili, da preprečijo vnos blaga, ki krši modele, v carinsko območje Unije, in pozval Komisijo, naj lastnikom znamk omogoči, da ustavijo tranzit ponaredkov modelov skozi Unijo. Opozoril je tudi, da je varstvo modelov za dele, ki se uporabljajo za popravilo kompleksnih izdelkov, le delno harmonizirano, kar povzroča razdrobljenost na notranjem trgu in pravno negotovost.

(8) Med posvetovanji in ocenjevanjem, ki jih je izvedla Komisija, se je pokazalo, da ne glede na predhodno harmonizacijo nacionalnih zakonodaj še vedno obstajajo področja, kjer bi lahko dodatna harmonizacija pozitivno vplivala na konkurenčnost in rast, zlasti ker bi imela MSP večji dostop do sistemov varstva modelov.

(9) Da bi zagotovili dobro delujoč notranji trg in po potrebi olajšali pridobivanje, upravljanje in varstvo modelov v Uniji, kar bi koristilo rasti in konkurenčnosti podjetij v Uniji, zlasti MSP, hkrati pa ustrezno upoštevali interese potrošnikov, je treba približevanje zakonodaje, doseženo z Direktivo 98/71/ES, razširiti na druge vidike materialnega prava o modelih, ki ureja modele, zaščitene z registracijo v skladu z Uredbo (ES) št. 6/2002.

(10) Poleg tega je treba približati postopkovna pravila, da se olajša pridobivanje, upravljanje in varstvo modelov v Uniji. Zato bi bilo treba uskladiti nekatera glavna postopkovna pravila na področju registracije modelov v državah članicah in v sistemu modelov EU. Kar zadeva postopke nacionalnega prava, zadostuje že, da se določijo splošna načela, države članice pa nato same določijo podrobnejša pravila.

(11) Ta direktiva za modele ne izključuje uporabe prava glede varstva, kakršnega registracija ali objava modela ne zagotavlja, na primer prava Unije, ki se nanaša na neregistrirane modele, ali prava Unije ali nacionalnega prava, ki se nanaša na znamke, patente in uporabne modele, nelojalno konkurenco ali civilno odgovornost.

(12) Pomembno je uveljaviti načelo kumulacije varstva po specifičnem pravu o varstvu registriranih modelov in po avtorskem pravu, pri čemer bi morali biti videzi izdelka, zaščiteni z modeli, upravičeni tudi do zaščite kot avtorska dela, če so izpolnjene zahteve avtorskega prava.

(13) Doseganje ciljev notranjega trga zahteva, da so pogoji za pridobitev registriranega modela harmonizirani v vseh državah članicah. Zato je treba podati enotni opredelitvi pojmov videz in izdelek, ki sta jasni, pregledni in tehnološko posodobljeni, tudi ob upoštevanju pojava novih modelov, ki niso v obliki fizičnih izdelkov. Čeprav seznam zadevnih izdelkov ni izčrpen, je treba razlikovati med izdelki v fizični obliki, grafično prikazanimi izdelki in izdelki, ki so razvidni iz prostorske razporeditve predmetov, namenjenih oblikovanju notranjega ali zunanjega okolja. V zvezi s tem bi bilo treba priznati, da lahko animacija – na primer premik ali prehod – značilnosti izdelka prispeva k izgledu modelov, zlasti modelov, ki niso v fizični obliki. Poleg tega obstaja potreba po enotni opredelitvi zahtev glede novosti in individualne narave, ki bi jih morali izpolnjevati registrirani modeli.

(14) Za omogočanje prostega pretoka blaga je treba načelno zagotoviti, da registrirani modeli imetniku zagotavljajo enako stopnjo varstva v vseh državah članicah.

(15) Registracija modela imetniku pravic zagotavlja varstvo tistih značilnosti videza izdelka, v celoti ali deloma, ki so v prijavi registracije takega modela vidno prikazane in dostopne javnosti z objavo ali vpogledom v ustrezni spis v zvezi s prijavo.

(16) Značilnosti videza izdelka morajo biti vidno prikazane v prijavi registracije, ni pa treba, da so vidne v vsakem trenutku ali v vseh okoliščinah uporabe, da bi zanje veljalo varstvo modelov. Kot izjema k temu načelu varstvo ne bi smelo zajemati tistih sestavnih delov, ki med normalno uporabo kompleksnega izdelka niso vidni, pa tudi ne tistih značilnosti takega dela, ki niso vidne, kadar je del vgrajen, ali ki same zase ne izpolnjujejo zahtev glede novosti in

([3]) UL C 205, 20.5.2022, str. 26.

individualne narave. Zato se te značilnosti videza sestavnih delov kompleksnega izdelka, ki so iz naštetih razlogov izvzete iz varstva, ne smejo upoštevati za namen ocenjevanja, ali druge značilnosti videza izdelka izpolnjujejo zahteve za varstvo.

(17) Čeprav bi morala biti navedba izdelkov del prijave za registracijo modela, ne bi smela vplivati na obseg varstva videza kot takega. Kljub temu se lahko navedbe o izdelkih skupaj s prikazom videza izdelka uporabijo tudi za določitev narave izdelka, v katerega je videz vgrajen ali v katerem naj bi se uporabljal. Poleg tega se z navedbami o izdelkih izboljša možnost iskanja po modelih v registru modelov, ki ga vodi urad za industrijsko lastnino, ter povečata preglednost in dostopnost registra. Zato morajo biti navedbe o izdelkih pred registracijo točne, pri čemer se ne sme ustvariti nepotrebno breme za prijavitelje registriranega modela.

(18) Ocena o tem, ali ima videz izdelka individualno naravo, bi morala temeljiti na tem, ali se celotni vtis, ki ga videz izdelka naredi na seznanjenega uporabnika, razlikuje od vtisa, ki ga na tega uporabnika naredi kateri koli drug videz izdelka, ki je del zbirke obstoječih videzov izdelkov; ta ocena bi morala upoštevati naravo izdelka, v katerem se videz uporablja ali v katerega je vgrajen, še zlasti pa industrijskega sektorja, v katerega spada, in stopnjo svobode oblikovalca pri razvoju modela.

(19) Tehnoloških inovacij se ne bi smelo ovirati s podeljevanjem varstva za videze izdelkov, ki imajo izključno tehnične značilnosti ali razporeditev takih značilnosti. Razumljivo je, da to ne vključuje pogoja, da mora imeti videz izdelka estetsko vrednost. Registrirani model bi se lahko razglasil za ničnega, če pri izbiri značilnosti izgleda niso bili upoštevani nobeni drugi dejavniki, zlasti tisti, ki so povezani z vizualnim vidikom, razen potrebe, da ta izdelek izpolnjuje tehnično funkcijo.

(20) Interoperabilnosti izdelkov različnih znamk se prav tako ne sme ovirati z razširitvijo varstva na obliko mehanskih veznih elementov.

(21) Mehanski vezni elementi modularnih sistemov lahko kljub temu predstavljajo pomemben element inovativnih lastnosti modularnih sistemov in pomenijo pomemben element za trženje, zaradi česar morajo biti upravičeni do varstva.

(22) Pravica do modela ne obstaja, kadar je videz izdelka v nasprotju z javnim redom ali sprejetimi moralnimi načeli. Ta direktiva ne usklajuje nacionalnih pojmovanj javnega reda ali sprejetih moralnih načel.

(23) Za nemoteno delovanje notranjega trga je bistveno poenotiti trajanje varstva pravic iz registriranega modela.

(24) Ta direktiva ne posega v uporabo predpisov o konkurenci iz členov 101 in 102 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

(25) Zaradi pravne varnosti bi bilo treba v tej direktivi izčrpno našteti materialnopravne razloge za neregistracijo in materialnopravne razloge za ničnost registriranega modela v vseh državah članicah.

(26) Da bi se preprečila nepravilna raba simbolov posebnega javnega interesa v državi članici, ki niso navedeni v členu 6b Konvencije za varstvo industrijske lastnine, podpisane 20. marca 1883 v Parizu (v nadaljnjem besedilu: Pariška konvencija), pa bi morale države članice imeti možnost, da določijo posebne razloge za neregistracijo. Da bi se preprečili nepravilna registracija in protipravna prilastitev elementov, ki so del kulturne dediščine nacionalnega pomena, bi morale države članice imeti tudi možnost, da določijo posebne razloge za neregistracijo in za ničnost. Taki elementi kulturne dediščine v smislu Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine, ki jo je Generalna konferenca Unesca sprejela 16. novembra 1972, ali, če predstavljajo otipljiv izraz nesnovne kulturne dediščine, v smislu Konvencije o varstvu nesnovne kulturne dediščine, ki jo je Generalna konferenca Unesca sprejela 17. oktobra 2003 na svojem 32. zasedanju, vključujejo na primer spomenike ali skupino zgradb, artefakte, obrtne izdelke ali noše.

(27) Glede na vse večjo uporabo tehnologij 3D-tiskanja v različnih panogah, tudi s pomočjo umetne inteligence, in posledične izzive za imetnike pravic iz modelov pri učinkovitem preprečevanju nezakonitega posnemanja njihovih zaščitenih modelov je primerno določiti, da ustvarjanje, prenos, kopiranje in dajanje na voljo katerega koli medija ali programske opreme, s katerim se posname videz izdelka za namen reprodukcije izdelka, ki krši zaščiteni model, pomeni uporabo modela, za katero bi bilo potrebno dovoljenje imetnika pravice.

(28) Za okrepitev varstva modelov in učinkovitejši boj proti ponarejanju ter v skladu z mednarodnimi obveznostmi držav članic v okviru Svetovne trgovinske organizacije (STO), zlasti s členom V o prostem tranzitu iz Splošnega sporazuma o carinah in trgovini (GATT 1947), v zvezi z generičnimi zdravili pa v skladu z Deklaracijo iz Dohe o Sporazumu TRIPS in javnem zdravju, sprejeto 14. novembra 2001 na ministrski konferenci STO, bi moral biti imetnik pravice iz registriranega modela upravičen, da tretjim osebam pri trgovanju prepreči vnos izdelkov iz tretjih držav v državo članico, v kateri je model registriran, ne da bi bili tam sproščeni v prosti promet, kadar je brez dovoljenja imetnika pravice model enako vgrajen v take izdelke ali se v njih uporablja ali modela po njegovih bistvenih vidikih ni mogoče razlikovati od takih izdelkov.

(29) V ta namen bi moralo biti imetnikom registriranih modelov dovoljeno, da preprečijo vnos izdelkov, ki so predmet kršitve, in izvajanje kakršnih koli carinskih postopkov za take izdelke, vključno zlasti s tranzitom, pretovarjanjem, skladiščenjem, prostimi conami, začasno hrambo, aktivnim oplemenitenjem ali začasnim uvozom, tudi kadar taki izdelki niso namenjeni dajanju na trg v zadevni državi članici. Carinski organi bi morali pri izvajanju carinskega nadzora uporabljati pooblastila in postopke iz Uredbe (EU) št. 608/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([6]), tudi na zahtevo imetnikov pravic. Zlasti bi morali izvajati ustrezen nadzor na podlagi meril analize tveganja.

(30) Da bi uskladili potrebo po zagotavljanju učinkovitega uveljavljanja pravic iz modela s potrebo po odpravi ovir za prosto trgovino z zakonitimi izdelki, bi moral imetnik pravice iz modela zadevno pravico izgubiti, kadar deklarant ali imetnik izdelkov v postopku pred sodnim ali drugim organom, pristojnim za sprejetje meritorne odločitve o morebitni kršitvi registriranega modela, lahko dokaže, da imetnik pravice iz registriranega modela ni upravičen prepovedati dajanja izdelkov na trg v končni namembni državi.

(31) Za izključne pravice, podeljene z registriranim modelom, bi moral veljati ustrezen sklop omejitev. Poleg dejanj, ki se izvajajo zasebno in za nekomercialne namene, ter dejanj, ki se izvajajo v poskusne namene, bi moral tak seznam dovoljenih uporab vključevati reproduciranje za namene citiranja ali poučevanja, referenčno uporabo v okviru primerjalnega oglaševanja ter uporabo za namene komentarja, kritike ali parodije, če so ta dejanja v skladu s poštenimi trgovinskimi praksami in neupravičeno ne posegajo v običajno uporabo modela. Uporaba modela s strani tretjih oseb za namene umetniškega izražanja bi se morala šteti za pravično, v kolikor je v skladu z dobrimi poslovnimi običaji v industrijskih in trgovinskih zadevah. Poleg tega bi se morala ta direktiva uporabljati tako, da bi zagotovili dosledno spoštovanje temeljnih pravic in svoboščin, zlasti svobode izražanja.

(32) Namen varstva modelov je podeliti izključne pravice do izgleda izdelka, ne pa monopol nad izdelkom kot takim. Varstvo modelov, za katere ni nobene druge praktične alternative, bi pravzaprav vodilo v monopol nad izdelkom. Tako varstvo bi se približalo zlorabi sistema varstva modelov. Če se tretjim osebam omogočita izdelava in distribucija nadomestnih delov, se ohrani konkurenca. Če bi se varstvo modelov razširilo na nadomestne dele, bi te tretje osebe kršile navedene pravice, konkurenca bi bila izključena, imetniku pravice iz modela pa bi bil dejansko podeljen monopol nad izdelkom.

(33) Razlike med zakoni držav članic o uporabi zaščitenih modelov za omogočanje popravila kompleksnega izdelka, tako da se povrne njegov prvotni izgled, kjer je izdelek, ki vključuje model ali v katerem je model uporabljen, oblikovno odvisen sestavni del kompleksnega izdelka, neposredno vplivajo na vzpostavitev in delovanje notranjega trga. Take razlike izkrivljajo konkurenco in trgovino na notranjem trgu ter ustvarjajo pravno negotovost. Popravljivost izdelkov je v središču trajnostnega gospodarstva, kot je poudarjeno v sporočilu Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru.

(34) Zato je treba za nemoteno delovanje notranjega trga in za zagotovitev lojalne konkurence približati zakonodajo držav članic o varstvu modelov, kar zadeva uporabo zaščitenih modelov za omogočanje popravila kompleksnega izdelka, da se povrne njegov prvotni izgled, z vključitvijo klavzule o popravilih, podobne tisti iz Uredbe (ES) št. 6/2002, ki velja za modele EU na ravni Unije, vendar bi se izrecno uporabljala le za oblikovno odvisne sestavne dele kompleksnih izdelkov. Ker je predvideni učinek te klavzule o popravilih narediti pravice iz modela neizvršljive, kadar se model sestavnega dela kompleksnega izdelka uporablja za popravilo kompleksnega izdelka, da se povrne

([6]) Uredba (EU) št. 608/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine s strani carinskih organov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1383/2003 (UL L 181, 29.6.2013, str. 15).

njegov prvotni izgled, bi morala biti klavzula o popravilih ena od možnosti obrambe pred kršitvijo pravice iz modela na podlagi te direktive. Poleg tega bi moralo biti za zagotovitev, da potrošniki niso zavedeni in se lahko informirano odločajo med konkurenčnimi izdelki, ki se lahko uporabijo za popravilo, izrecno določeno, da se na klavzulo o popravilih ne more sklicevati proizvajalec ali prodajalec sestavnega dela, ki potrošnikov ni ustrezno obvestil o tržnem poreklu in identiteti proizvajalca izdelka, ki se bo uporabil za popravilo kompleksnega izdelka. Te podrobne informacije bi bilo treba zagotoviti z jasno in vidno označbo na izdelku ali, kadar to ni mogoče, na njegovi embalaži ali v spremnem dokumentu ter bi morale vključevati vsaj znamko, pod katero se proizvod trži, in ime proizvajalca.

(35) Da bi ohranili učinkovitost liberalizacije poprodajnega trga nadomestnih delov, ki se želi doseči s to direktivo, in v skladu s sodno prakso ([7]) Sodišča Evropske unije mora proizvajalec ali prodajalec sestavnega dela kompleksnega izdelka, da bi lahko bil upravičen do izvzetja iz varstva modelov na podlagi klavzule o popravilih, skrbno in s primernimi sredstvi, zlasti pogodbenimi, zagotoviti, da nadaljnji uporabniki zadevnih sestavnih delov ne nameravajo uporabljati za druge namene kot za popravilo, da bi se povrnil prvotni izgled kompleksnega izdelka. S tem pa se od proizvajalca ali prodajalca sestavnega dela kompleksnega izdelka ne bi smelo zahtevati, da objektivno in v vseh okoliščinah jamči, da končni uporabniki sestavne dele, ki jih proizvaja oziroma prodaja, dejansko uporabljajo izključno za popravilo, da se povrne prvotni izgled zadevnega kompleksnega izdelka

(36) Da bi preprečili, da bi različni pogoji v državah članicah v zvezi s prejšnjo uporabo povzročili razlike v pravni moči istega modela v različnih državah članicah, je primerno zagotoviti, da je vsaka tretja oseba, ki lahko dokaže, da je pred datumom vložitve prijave modela ali pred datumom prednostne pravice, če se ta uveljavlja, v državi članici v dobri veri začela uporabljati ali se je resno in učinkovito pripravljala uporabiti videz izdelka, vključen v obseg varstva registriranega modela, ki ni bil njegova kopija, upravičena do omejene uporabe navedenega modela.

(37) Da bi zlasti MSP in posamezni oblikovalci laže tržili izdelke, zaščitene z modeli, ter da bi se povečala ozaveščenost o sistemih registracije modelov, ki obstajajo na ravni Unije in na nacionalni ravni, bi moralo biti imetnikom iz modelov in drugim z njihovim soglasjem na voljo za uporabo splošno sprejeto obvestilo, sestavljeno iz simbola Ⓓ.

(38) Zaradi boljšega in lažjega dostopa do varstva modelov ter povečanja pravne varnosti in predvidljivosti bi moral biti postopek za registracijo modelov v državah članicah učinkovit in pregleden, zanj pa bi morala veljati pravila, podobna tistim, ki se uporabljajo za modele EU.

(39) Treba je določiti bistvena skupna pravila glede zahtev in tehničnih sredstev za prikaz modelov v kateri koli obliki vizualne reprodukcije v fazi vložitve prijave registracije, ob upoštevanju tehničnega napredka pri vizualizaciji modelov in potreb industrije Unije v zvezi z novimi digitalnimi modeli. Poleg tega bi morale države članice z zbliževanjem praks vzpostaviti harmonizirane standarde.

(40) Zaradi večje učinkovitosti je tudi primerno, da se prijaviteljem registriranih modelov omogoči, da združijo več modelov v eni združeni prijavi, ne da bi za to veljal pogoj, da vsi izdelki, v katere naj bi bili modeli vgrajeni ali v katerih naj bi se uporabljali, spadajo v isti razred po mednarodni klasifikaciji za industrijske modele (Locarnska klasifikacija), ustanovljeni z Locarnskim aranžmajem (1968).

(41) Običajna objava, ki sledi registraciji modela, lahko v nekaterih primerih uniči ali ogrozi komercialno uspešnost modela. Možnost odloga objave ponuja rešitev za take primere. Zaradi skladnosti in večje pravne varnosti, ki bi podjetjem omogočili zmanjšanje stroškov upravljanja portfeljev modelov, bi morala za odlog objave po vsej Uniji veljati ista pravila.

(42) Da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje za podjetja in enako raven dostopa do varstva modelov po vsej Uniji, tako da bi se čim bolj omejila registracijska in druga postopkovna bremena za prijavitelje, bi morali vsi osrednji uradi za industrijsko lastnino v državah članicah in Urad Beneluksa za intelektualno lastnino omejiti materialnopravni

([7]) Sodba Sodišča z dne 20. decembra 2017, *Acacia Srl/Pneusgarda Srl in Audi AG ter Acacia Srl in Rolando D'Amato/Dr. Ing. h.c.F. Porsche AG*, združeni zadevi C-397/16 in C-435/16, ECLI:EU:C:2017:992.

preizkus po uradni dolžnosti na neobstoj razlogov za neregistracijo, ki so izčrpno našteti v tej direktivi, tako kot to na ravni Unije počne Urad Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO).

(43) Da bi se ponudila druga sredstva za razglasitev ničnosti modela, bi moralo biti državam članicam dovoljeno, da določijo upravni postopek za razglasitev ničnosti, ki je ustrezno usklajen s tistim, ki se uporablja za registrirane modele EU.

(44) Zaželeno je, da bi osrednji uradi držav članic za industrijsko lastnino in Urad Beneluksa za intelektualno lastnino sodelovali med seboj ter z EUIPO na vseh področjih registracije in upravljanja modela, da bi spodbudili približevanje praks in orodij, kot so oblikovanje in posodabljanje skupnih ali povezanih podatkovnih zbirk in portalov za namene vpogleda in iskanja. Države članice bi morale nadalje zagotoviti, da njihovi osrednji uradi za industrijsko lastnino in Urad Beneluksa za intelektualno lastnino sodelujejo med seboj in z EUIPO na vseh drugih področjih svojih dejavnosti, ki so pomembna za varstvo modelov v Uniji.

(45) Ker ciljev te direktive, in sicer spodbujati in vzpostaviti dobro delujoč notranji trg ter olajšati registracijo, upravljanje in varstvo modelov v Uniji, kar bi koristilo rasti in konkurenčnosti, kadar je primerno, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi njihovega obsega in učinkov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

(46) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ([8]) je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov.

(47) Obveznost prenosa te direktive v nacionalno pravo bi morala biti omejena na tiste določbe, ki so bile v primerjavi z Direktivo 98/71/ES vsebinsko spremenjene. Obveznost prenosa nespremenjenih določb izhaja iz navedene predhodne direktive.

(48) Ta direktiva ne bi smela posegati v obveznosti držav članic glede rokov za prenos v nacionalno pravo direktive, ki je navedena v Prilogi I k tej direktivi –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE 1

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za:

(a) modele, registrirane pri osrednjih uradih za industrijsko lastnino držav članic;

(b) modele, registrirane pri Uradu Beneluksa za intelektualno lastnino;

(c) modele, registrirane po mednarodnih sporazumih, ki učinkujejo v državi članici;

(d) prijave za modele iz točk (a), (b) in (c).

2. Za namene te direktive registracija modela zajema tudi objavo, ki sledi vložitvi prijave modela pri uradu za industrijsko lastnino v državi članici, kjer pravica na modelu začne obstajati s takšno objavo.

([8]) Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) „urad“ pomeni osrednji urad za industrijsko lastnino države članice ali Urad Beneluksa za intelektualno lastnino, pooblaščen za registracijo modelov;

(2) „register“ pomeni register modelov, ki ga vodi urad;

(3) „videz“ pomeni izgled celotnega izdelka ali njegovega dela, ki izhaja iz značilnosti zlasti linij, obrisov, barv, oblike, teksture in/ali materialov samega izdelka in/ali njegove dekoracije, vključno s premikom, prehodom ali katero koli drugo vrsto animacije teh značilnosti;

(4) „izdelek“ pomeni vsak industrijski ali obrtni predmet razen računalniškega programa, ne glede na to, ali gre za izdelek v fizični ali nefizični obliki, vključno z:

(a) embalažo, kompleti artiklov, prostorskimi razporeditvami predmetov, namenjenih oblikovanju notranjega ali zunanjega okolja, in deli, namenjenimi sestavljanju v kompleksni izdelek;

(b) grafičnimi deli ali simboli, logotipi, reliefnimi vzorci, tipografskimi znaki in grafičnimi uporabniškimi vmesniki;

(5) „kompleksni izdelek“ pomeni izdelek, sestavljen iz več sestavnih delov, ki jih je mogoče zamenjati, tako da se izdelek lahko razstavi in ponovno sestavi.

POGLAVJE 2

MATERIALNO PRAVO O MODELIH

Člen 3

Zahteve za varstvo

1. Države članice varujejo modele izključno z registracijo teh modelov in njihovim imetnikom zagotovijo izključne pravice v skladu s to direktivo.

2. Videz izdelka je varovan z modelom, če je nov in ima individualno naravo.

3. Za videz izdelka, uporabljen ali vgrajen v izdelek, ki je sestavni del kompleksnega izdelka, se šteje, da je nov in ima individualno naravo le v naslednjih primerih:

(a) če sestavni del, potem ko je vgrajen v kompleksni izdelek, ob normalni uporabi slednjega ostane viden in

(b) če vidne značilnosti sestavnega dela same po sebi izpolnjujejo zahteve glede novosti in individualne narave.

4. „Normalna uporaba“ v smislu odstavka 3, točka (a), pomeni uporabo pri končnem uporabniku, kar izključuje vzdrževanje, servisiranje ali popravljanje.

Člen 4

Novost

Videz izdelka se šteje za novega, če javnosti pred datumom vložitve prijave registracije ali datumom prednostne pravice, če se ta zahteva, še ni bil dostopen enak videz izdelka. Videzi se štejejo za enake, če se njihove značilnosti razlikujejo le v nepomembnih podrobnostih.

Člen 5

Individualna narava

1. Šteje se, da ima videz izdelka individualno naravo, če se celotni vtis, ki ga naredi na seznanjenega uporabnika, razlikuje od celotnega vtisa, ki ga na takega uporabnika naredi videz izdelka, dostopen javnosti pred datumom vložitve prijave registracije ali datumom prednostne pravice, če se ta zahteva.

2. Pri ocenjevanju individualne narave se upošteva stopnja svobode oblikovalca pri razvijanju videza izdelka.

Člen 6

Razkritje

1. Za namen uporabe odstavkov 4 in 5 se šteje, da je bil videz izdelka dostopen javnosti, če je bil objavljen po registraciji ali kako drugače, razstavljen, uporabljen pri trgovanju ali drugače razkrit, razen kadar ti dogodki ne bi mogli postati znani v normalnem poteku poslovanja specializiranim krogom zadevnega področja, ki delujejo v Uniji, pred datumom vložitve prijave registracije ali datumom prednostne pravice, če se ta zahteva. Videz izdelka pa se ne šteje za dostopnega javnosti zgolj zato, ker je bil razkrit tretji osebi pod izrecnimi ali neizrecnimi pogoji zaupnosti.

2. Razkritje se ne upošteva za namen uporabe členov 4 in 5, če je razkriti videz izdelka, ki je enak videzu izdelka, za katerega se zahteva varstvo z registriranim modelom države članice, ali ki se po celotnem vtisu ne razlikuje od tega videza izdelka, postal dostopen javnosti:

(a) s strani oblikovalca, pravnega naslednika oblikovalca ali tretje osebe kot posledica podanih informacij ali dejanj oblikovalca ali pravnega naslednika oblikovalca ter

(b) v obdobju 12 mesecev pred datumom vložitve prijave ali datumom prednostne pravice, če se ta zahteva.

3. Odstavek 2 se uporablja tudi, če je bil videz izdelka dostopen javnosti kot posledica zlorabe v odnosu do oblikovalca ali pravnega naslednika oblikovalca.

Člen 7

Videzi izdelka, ki jih določa tehnična funkcija, in videzi izdelka tehničnih veznih elementov

1. Model se ne registrira za značilnosti izgleda izdelka, ki jih določa izključno njegova tehnična funkcija.

2. Model se ne registrira za značilnosti izgleda izdelka, ki morajo biti reproducirane v natančno isti obliki in dimenzijah, zato da bi bilo mogoče izdelek, na katerega se videz nanaša, mehansko povezati z drugim izdelkom ali ga namestiti vanj, okrog njega ali ob njega, tako da lahko vsak izdelek opravlja svojo funkcijo.

3. Ne glede na odstavek 2 tega člena je lahko pod pogoji iz členov 4 in 5 kot model registriran videz izdelka, ki je namenjen za omogočanje večkratne sestave ali povezave medsebojno zamenljivih delov modularnega sistema.

Člen 8

Modeli, ki so v nasprotju z javnim redom ali moralo

Model se ne registrira za videz izdelka, ki je v nasprotju z javnim redom ali sprejetimi moralnimi načeli.

Člen 9

Obseg varstva

1. Obseg varstva modela vključuje vsakršen videz izdelka, ki na seznanjenega uporabnika ne naredi drugačnega celotnega vtisa.

2. Pri ocenjevanju obsega varstva se upošteva stopnja svobode oblikovalca pri razvijanju videza izdelka.

Člen 10

Začetek in trajanje varstva

1. Varstvo z modelom se začne ob registraciji pri uradu.

2. Model se registrira za petletno obdobje, ki se računa od datuma vložitve prijave registracije. Imetnik pravice lahko v skladu s členom 32 registracijo podaljša za eno ali več petletnih obdobij do skupnega trajanja varstva največ 25 let od datuma vložitve prijave registracije.

Člen 11

Pravica do registriranega modela

1. Pravico do registriranega modela ima oblikovalec ali njegov pravni naslednik.

2. Če je model skupaj razvilo dve ali več oseb, imajo skupaj pravico do registriranega modela.

3. Vendar ima pravico do registriranega modela delodajalec, kadar model razvije zaposleni pri izvrševanju delovnih nalog zaposlenega ali po navodilih delodajalca, razen če se zadevni strani dogovorita drugače ali je drugače določeno v nacionalnem pravu.

Člen 12

Domneva v korist registriranega imetnika modela

Oseba, v imenu katere je registriran model, ali, pred registracijo, oseba, v imenu katere je vložena prijava, se šteje za osebo, upravičeno nastopati v vseh postopkih pred uradom, na območju pristojnosti katerega se uveljavlja varstvo, kakor tudi v vseh ostalih postopkih.

Člen 13

Razlogi za neregistracijo

1. Registracija modela se zavrne, kadar:

(a) videz izdelka ni videz izdelka v smislu člena 2, točka 3;

(b) je videz izdelka v nasprotju z javnim redom ali sprejetimi moralnimi načeli iz člena 8 ali

(c) videz izdelka predstavlja nepravilno uporabo katerega koli predmeta, navedenega v členu 6b Pariške konvencije za varstvo industrijske lastnine, razen če so pristojni organi soglašali z registracijo.

2. Države članice lahko določijo, da se registracija modela zavrne, kadar model predstavlja nepravilno uporabo znamenj, emblemov in grbov, ki niso zajeti v členu 6b Pariške konvencije in za katere obstaja poseben javni interes v zadevni državi članici, razen če je pristojni organ soglašal z njegovo registracijo v skladu s pravom zadevne države članice.

3. Države članice lahko določijo, da se registracija modela zavrne, kadar model vključuje popolno ali delno reprodukcijo elementov, ki so del kulturne dediščine in so nacionalnega pomena.

Člen 14

Razlogi za ničnost

1. Če je bil model registriran, se razglasi model za ničnega v vseh naslednjih primerih:

(a) videz izdelka ni videz izdelka v smislu člena 2, točka 3;

(b) videz izdelka ne izpolnjuje zahtev iz členov 3 do 8;

(c) registracija modela pomeni kršitev člena 13(1), točka (c), ali člena 13(2);

(d) na podlagi odločbe pristojnega sodišča ali organa imetnik modela do njega ni upravičen na podlagi zakona zadevne države članice;

(e) videz izdelka je v koliziji s predhodnim videzom izdelka, ki je bil dostopen javnosti pred datumom vložitve prijave oziroma datumom prednostne pravice modela, če se ta zahteva, ali po njem, in ki je od dneva pred datumom vložitve prijave oziroma datumom prednostne pravice modela, če se ta zahteva, zaščiten:

(i) z registriranim modelom EU ali prijavo za registrirani model EU pod pogojem, da bo registriran;

(ii) z registriranim modelom zadevne države članice ali s prijavo takega modela, pod pogojem, da bo registriran;

(iii) z modelom, registriranim na podlagi mednarodnih sporazumov, ki veljajo v zadevni državi članici, ali s prijavo takega modela, pod pogojem, da bo registriran;

(f) v poznejšem videzu izdelka je uporabljen razlikovalni znak, pravo Unije ali pravo države članice, ki ureja ta znak, pa imetniku pravice do znaka daje pravico, da prepove tako uporabo;

(g) videz izdelka pomeni nedovoljeno uporabo dela, ki je avtorskopravno varovano v zadevni državi članici.

2. Če je bil model registriran, lahko države članice določijo, da se model razglasi za ničnega, kadar videz izdelka vključuje popolno ali delno reprodukcijo elementov, ki so del kulturne dediščine in so nacionalnega pomena.

3. Razloge za ničnost iz odstavka 1, točki (a) in (b), lahko uveljavljajo:

(a) katera koli fizična ali pravna oseba ali

(b) katera koli skupina ali organ, ustanovljen za zastopanje interesov proizvajalcev, izdelovalcev, ponudnikov storitev, trgovcev ali potrošnikov, če ima ta skupina ali organ pravno sposobnost biti stranka v postopku v skladu z zanj veljavnim pravom.

4. Razlog za ničnost iz odstavka 1, točka (c), lahko uveljavlja le oseba ali subjekt, ki ga nepravilna uporaba zadeva.

5. Razlog za ničnost iz odstavka 1, točka (d), lahko uveljavlja le oseba, upravičena do modela po pravu zadevne države članice.

6. Razloge za ničnost iz odstavka 1, točke (e), (f) in (g), lahko uveljavljajo le:

(a) prijavitelj ali imetnik prejšnje pravice;

(b) osebe, ki so do uveljavljanja pravice upravičene po pravu Unije ali pravu zadevne države članice, ali

(c) pridobitelj licence, ki ga pooblasti imetnik prejšnje pravice.

7. Registrirani model se ne sme razglasiti za ničnega, kadar je prijavitelj ali imetnik pravice iz odstavka 1, točke (e), (f) in (g), izrecno soglašal z registracijo modela pred vložitvijo zahteve za razglasitev ničnosti ali nasprotne tožbe.

8. Model se lahko razglasi za ničnega tudi po prenehanju ali odpovedi.

Člen 15

Predmet varstva

Varstvo se dodeli za tiste značilnosti izgleda registriranega modela, ki so vidno prikazane v prijavi registracije.

Člen 16

Pravice iz modela

1. Registracija modela imetniku podeljuje izključno pravico do uporabe videza izdelka in do tega, da prepreči njegovo uporabo vsaki tretji osebi, ki nima njegovega soglasja.

2. Na podlagi odstavka 1 je lahko prepovedano zlasti naslednje:

(a) izdelava, ponujanje, dajanje na trg ali uporaba izdelka, v katerega je videz izdelka vgrajen ali v katerem je uporabljen;

(b) uvoz ali izvoz izdelka iz točke (a);

(c) skladiščenje izdelka iz točke (a) za namene iz točk (a) in (b);

(d) ustvarjanje, prenos, kopiranje in deljenje ali distribucija drugim katerega koli medija ali programske opreme, s katerim se posname videz izdelka, da se omogoči izdelava izdelka iz točke (a).

3. Imetnik registriranega modela ima pravico, da vsem tretjim osebam prepreči, da bi pri trgovanju iz tretjih držav v državo članico, v kateri je model registriran, vnesle izdelke, ki niso sproščeni v prosti promet v tej državi članici, če je model enako vgrajen v te izdelke ali se v njih uporablja ali če modela po njegovih bistvenih vidikih ni mogoče razlikovati od takih izdelkov in dovoljenje imetnika pravice za to ni bilo izdano.

Pravica iz prvega pododstavka tega odstavka preneha, če deklarant ali imetnik izdelkov med postopkom ugotavljanja morebitne kršitve registriranega modela, začetem v skladu z Uredbo (EU) št. 608/2013, predloži dokaze, da imetnik registriranega modela nima pravice prepovedati dajanja izdelkov na trg v končni namembni državi.

Člen 17

Domneva veljavnosti

1. V postopku za ugotavljanje kršitev se v korist imetnika registriranega modela domneva, da so izpolnjene zahteve za pravno veljavnost registriranega modela iz členov 3 do 8 ter da pri registraciji zadevnega modela ni bil kršen člen 13(1), točka (c).

2. Domnevo veljavnosti iz odstavka 1 je mogoče ovreči s kakršnimi koli postopkovnimi sredstvi, ki so na voljo v jurisdikciji zadevne države članice, vključno z nasprotnimi tožbami.

Člen 18

Omejitev pravic iz modela

1. Pravice, ki se pridobijo z registracijo modela, se ne izvršujejo glede:

(a) dejanj, ki se izvedejo zasebno in v negospodarske namene;

(b) dejanj, ki se izvedejo v poskusne namene;

(c) dejanj reproduciranja za namene citiranja ali poučevanja;

(d) dejanj, ki se izvedejo za namen identifikacije izdelka ali sklicevanja nanj kot na izdelek imetnika modela;

(e) dejanj, ki se izvedejo za namene komentarja, kritike ali parodije;

(f) opreme ladij in zrakoplovov, registriranih v drugi državi, kadar začasno vstopijo na ozemlje zadevne države članice;

(g) uvoza nadomestnih delov in pripomočkov v zadevno državo članico za namen popravila ladij in zrakoplovov iz točke (f);

(h) izvedbo popravil ladij in zrakoplovov iz točke (f).

2. Odstavek 1, točke (c), (d) in (e), se uporabljajo le, kadar so dejanja združljiva z dobrimi poslovnimi običaji in ne posegajo neupravičeno v normalno uporabo modela, v primeru točke (c) pa kadar je naveden vir izdelka, v katerega je model vgrajen ali v katerem je uporabljen.

Člen 19

Klavzula o popravilih

1. Varstvo se ne podeli za registrirani model, ki je sestavni del kompleksnega izdelka, od izgleda katerega je odvisen videz sestavnega dela, in ki se uporablja v smislu člena 16(1) izključno za popravilo zadevnega kompleksnega izdelka, da se povrne njegov prvotni izgled.

2. Na odstavek 1 se ne more sklicevati proizvajalec ali prodajalec sestavnega dela kompleksnega izdelka, ki potrošnikov z jasno in vidno označbo na izdelku ali v drugi ustrezni obliki ni ustrezno obvestil o tržnem poreklu izdelka, ki se bo uporabil za popravilo kompleksnega izdelka, in identiteti proizvajalca tega izdelka, da bi se lahko informirano odločili med konkurenčnimi izdelki, ki se lahko uporabijo za popravilo.

3. Od proizvajalca ali prodajalca sestavnega dela kompleksnega izdelka se ne zahteva, da jamči, da končni uporabniki sestavne dele, ki jih proizvaja oziroma prodaja, dejansko uporabljajo izključno za popravilo, da se povrne prvotni izgled kompleksnega izdelka.

4. Kadar 8. decembra 2024 nacionalno pravo države članice zagotavlja varstvo za modele v smislu odstavka 1, država članica z odstopanjem od odstavka 1 do 9. decembra 2032 še naprej zagotavlja tako varstvo za modele, za katere je bila vložena registracija pred 8. decembrom 2024.

Člen 20

Izčrpanje pravic

Pravice, ki jih ob registraciji podeljuje model, se ne razširijo na dejanja v zvezi z izdelkom, v katerega je vgrajen ali v katerem se uporablja videz izdelka, ki spada v obseg varstva modela, kadar je izdelek na trg v Uniji dal imetnik pravice iz modela ali je bil izdelek dan na trg v Uniji z njegovim soglasjem.

Člen 21

Pravice prejšnje uporabe v zvezi z registriranim modelom

1. Pravica prejšnje uporabe obstaja za vsako tretjo osebo, ki lahko dokaže, da je pred datumom vložitve prijave ali pred datumom prednostne pravice, če se ta zahteva, v dobri veri v zadevni državi članici začela z uporabo videza izdelka, vključenega v obseg varstva registriranega modela, ki ni bil primerek le-tega, oziroma se je na to resno in dejansko pripravljala.

2. Pravica prejšnje uporabe iz odstavka 1 podeli tretji osebi pravico, da uporablja videz izdelka za namene, za katere je bil uporabljen oziroma za katere so potekale resne in dejanske priprave pred datumom vložitve prijave ali datumom prednostne pravice registriranega modela.

Člen 22

Razmerje do drugih oblik varstva

Ta direktiva ne posega v določbe prava Unije v zvezi z neregistriranimi modeli ali v določbe prava Unije ali prava zadevne države članice v zvezi z znamkami ali drugimi razlikovalnimi znaki, patenti in uporabnimi modeli, tipografskimi simboli, civilno odgovornostjo ali nelojalno konkurenco.

Člen 23

Razmerje do avtorskih pravic

Videz izdelka, ki ga varuje model, registriran v ali za državo članico v skladu s to direktivo, je upravičen tudi do avtorskopravnega varstva od datuma, na katerega je bil videz izdelka ustvarjen ali izražen v kateri koli obliki, če so izpolnjene zahteve avtorskega prava.

Člen 24

Znak za registrirani model

Imetnik registriranega modela lahko obvesti javnost, da je model registriran, tako da na izdelku, v katerega je model vgrajen ali v katerem se uporablja, prikaže črko D v krogu (Ⓓ). Takemu obvestilu o modelu je lahko priložena registracijska številka modela ali hiperpovezava na vpis modela v register.

POGLAVJE 3

POSTOPKI

Člen 25

Zahteve z zvezi s prijavo

1. Prijava registracije modela vsebuje vsaj vse naslednje:

(a) zahtevo za registracijo;

(b) podatke o identiteti prijavitelja;

(c) dovolj jasen prikaz videza izdelka, ki omogoča določitev predmeta, za katerega se zahteva varstvo;

(d) navedbo izdelkov, v katere naj bi bil videz izdelka vgrajen ali na katere naj bi se nanašal.

2. Za prijavo registracije modela se plača pristojbina, ki jo določi zadevna država članica.

3. Navedba izdelkov iz odstavka 1, točka (d), ne vpliva na obseg varstva modela. To velja tudi za opis ter za katere koli vanj vključene besedne omejitve obsega, v katerem je pojasnjen prikaz modela, če tak opis pripravi država članica.

Člen 26

Prikaz videza izdelka

1. Videz izdelka se prikaže v kakršni koli obliki vizualne reprodukcije, bodisi črno-belo ali barvno. Reprodukcija je lahko statična, dinamična ali animirana in se izvede na kakršen koli ustrezen način z uporabo splošno razpoložljive tehnologije, vključno z risbami, fotografijami, videoposnetki, računalniškim slikanjem ali računalniškim modeliranjem.

2. Reprodukcija prikazuje vse vidike videza izdelka, za katerega se zahteva varstvo, v enem ali več pogledih. Poleg tega se lahko prikažejo druge vrste pogledov, da se podrobneje opredelijo posebne značilnosti modela.

3. Kadar prikaz vsebuje različne reprodukcije modela ali vključuje več kot en pogled, morajo ti biti med seboj skladni, predmet registracije pa se določi z vsemi vizualnimi značilnostmi teh pogledov ali reprodukcij skupaj.

4. Model je predstavljen sam, pri čemer so izključeni vsi drugi predmeti.

5. Predmet, za katerega se ne zahteva varstvo, se označi z vizualno omejitvijo obsega. Vse take vizualne omejitve obsega se uporabljajo dosledno.

6. Osrednji uradi držav članic za industrijsko lastnino in Urad Beneluksa za intelektualno lastnino sodelujejo med seboj in z Uradom Evropske unije za intelektualno lastnino, da bi določili skupne standarde, ki se bodo uporabljali za zahteve in načine prikazov modelov, zlasti glede vrst in števila pogledov, ki se bodo uporabljali, vrst sprejemljivih vizualnih omejitev obsega ter tehničnih specifikacij za sredstva, ki se bodo uporabljala za reprodukcijo, shranjevanje in vložitev prijav modelov, kot so formati in velikost ustreznih elektronskih datotek.

Člen 27

Združene prijave

V eni združeni prijavi za registrirane modele je lahko združenih več videzov izdelka. Za to možnost ne velja pogoj, da izdelki, v katere naj bi bili videzi izdelka vgrajeni ali v katerih naj bi se uporabljali, spadajo v isti razred po Locarnski klasifikaciji.

Člen 28

Datum vložitve prijave

1. Datum vložitve prijave modela je datum, na katerega prijavitelj uradu predloži dokumente, ki vsebujejo informacije iz člena 25(1), točke (a), (b) in (c).

2. Kadar manjka eden ali več zahtevanih elementov iz člena 26, se lahko brez poseganja v odstavek 1 tega člena datum prijave dodeli, če je prikaz modela kot celote dovolj jasen v smislu člena 25(1), točka (c).

3. Države članice lahko poleg tega določijo, da se za dodelitev datuma vložitve prijave zahteva plačilo pristojbine iz člena 25(2).

Člen 29

Obseg materialnopravnega preizkusa

Uradi omejijo svoj preizkus, ali je prijavljeni model upravičen do registracije, na odsotnost materialnopravnih razlogov za neregistracijo iz člena 13.

Člen 30

Odlog objave

1. Prijavitelj registriranega modela lahko ob vložitvi prijave zahteva, da se objava registriranega modela odloži za obdobje do 30 mesecev od datuma vložitve prijave oziroma od datuma prednostne pravice, če se ta zahteva.

2. Ko je model registriran, ni niti prikaz videza izdelka niti noben spis v zvezi s prijavo dostopen javnosti, ob upoštevanju določb nacionalnega prava, ki ščitijo pravne interese tretjih oseb.

3. Objavi se navedba odloga objave registriranega modela.

4. Ob izteku obdobja odloga oziroma na zahtevo imetnika pravic že pred tem urad omogoči dostop javnosti do vseh vpisov v registru in spisa v zvezi s prijavo ter objavi registrirani model.

5. Imetnik pravice lahko prepreči objavo registriranega modela iz odstavka 4 tako, da vloži zahtevo za odpoved registriranemu modelu.

6. Države članice lahko z odstopanjem od odstavkov 4 in 5 določijo, da urad objavi registrirani model le na zahtevo imetnika pravice. Kadar država članica določi, da je treba plačati pristojbino za objavo, se lahko šteje, da prejem plačila navedene pristojbine pomeni takšno zahtevo.

Člen 31

Postopek za razglasitev ničnosti

1. Brez poseganja v pravico strank do pritožbe na sodišče, lahko države članice pred svojimi uradi zagotovijo učinkovit in hiter upravni postopek za razglasitev ničnosti registriranega modela.

2. Upravni postopek za razglasitev ničnosti iz odstavka 1 določa, da se model razglasi za ničnega vsaj na podlagi naslednjih razlogov:

(a) model ne bi smel biti registriran, ker ni v skladu z opredelitvijo iz člena 2, točka 3, ali z zahtevami iz členov 3 do 8;

(b) model ne bi smel biti registriran, ker pomeni kršitev člena 13(1)(c);

(c) model ne bi smel biti registriran, ker obstaja prejšnji model v smislu člena 14(1), točka (e).

3. V upravnem postopku iz odstavka 1 se določi, da imajo pravico vložiti zahtevo za razglasitev ničnosti naslednje osebe:

(a) v primeru odstavka 2, točka (a), tega člena osebe, skupine ali organi iz člena 14(3);

(b) v primeru odstavka 2, točka (b), tega člena oseba ali subjekt iz člena 14(4);

(c) v primeru odstavka 2, točka (c), tega člena vsaj osebe iz člena 14(6), točki (a) in (b).

Člen 32

Podaljšanje

1. Registracija modela se podaljša na zahtevo imetnika registriranega modela ali katere koli osebe, ki je po zakonu ali po pogodbi pooblaščena za to, da zahteva podaljšanje, pod pogojem, da so bile plačane pristojbine za podaljšanje. Države članice lahko določijo, da se prejem plačila pristojbin za podaljšanje šteje za tako zahtevo.

2. Urad obvesti imetnika registriranega modela o izteku registracije vsaj šest mesecev pred datumom takega izteka. Urad ne odgovarja, če tako obvestilo ni bilo dano in to tudi ne vpliva na iztek registracije.

3. Predložitev zahteve za podaljšanje in plačilo pristojbin za podaljšanje se opravita v obdobju vsaj šest mesecev neposredno pred iztekom registracije.

V nasprotnem primeru se zahteva lahko predloži v nadaljnjem šestmesečnem obdobju neposredno po izteku registracije ali njenem naknadnem podaljšanju. Pristojbine za podaljšanje in dodatna pristojbina se plačajo v tem nadaljnjem obdobju.

4. Če so v primeru združene registracije plačane pristojbine za podaljšanje nezadostne za kritje vseh modelov, za katere se zahteva podaljšanje, se registracija podaljša za tiste modele, za katere je jasno, da naj bi jih kril plačani znesek.

5. Podaljšanje začne učinkovati od dneva, ki sledi datumu, na katerega se izteče obstoječa registracija. Podaljšanje se vpiše v register.

Člen 33

Komunikacija z uradom

Stranke v postopku ali, kadar je ustrezno, njihovi zastopniki, navedejo uradni naslov za vso uradno komunikacijo z uradom. Države članice imajo pravico zahtevati, da se tak uradni naslov nahaja v Evropskem gospodarskem prostoru.

POGLAVJE 4

UPRAVNO SODELOVANJE

Člen 34

Sodelovanje na področju registracije, upravljanja in razglasitve ničnosti modelov

Uradi imajo možnost, da učinkovito sodelujejo med seboj in z Uradom Evropske unije za intelektualno lastnino, da se spodbudi približevanje praks in orodij v zvezi s preizkusom, registracijo in razglasitvijo ničnosti modelov.

Člen 35

Sodelovanje na drugih področjih

Uradi imajo možnost, da učinkovito sodelujejo med seboj in z Uradom Evropske unije za intelektualno lastnino na vseh področjih svojega delovanja, ki zadevajo varstvo modelov v Uniji, razen tistih iz člena 34.

POGLAVJE 5

KONČNE DOLOČBE

Člen 36

Prenos

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členoma 2 in 3, členom 6, členi 10 do 19, členom 21, členi 23 do 30 ter členoma 32 in 33, do 9. decembra 2027. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Vključijo tudi izjavo, da se v obstoječih zakonih in drugih predpisih sklicevanje na direktivo, razveljavljeno s to direktivo, šteje za sklicevanje na to direktivo. Način sklicevanja in obliko izjave določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 37

Razveljavitev

Direktiva 98/71/ES se razveljavi z učinkom od 9. decembra 2027, brez poseganja v obveznosti držav članic glede roka za prenos v nacionalno pravo direktive, ki je navedena v Prilogi I.

Sklicevanje na razveljavljeno direktivo se šteje za sklicevanje na to direktivo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge II.

Člen 38

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Vendar pa se členi 4, 5, 7, 8, 9, 20 in 22 uporabljajo od 9. decembra 2027.

Člen 39

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 23. oktobra 2024

Za Evropski parlament	*Za Svet*
predsednica	*predsednik*
R. METSOLA	ZSIGMOND B. P.

PRILOGA I

Rok za prenos v nacionalno pravo (iz člena 37)

Direktiva	Rok za prenos
98/71/ES	28. oktober 2001

PRILOGA II

Korelacijska tabela

Direktiva 98/71/ES	Ta direktiva
Člen 1, uvodno besedilo	Člen 2, uvodno besedilo
—	Člen 2, točki 1 in 2
Člen 1, točka (a)	Člen 2, točka 3
Člen 1, točka (b)	Člen 2, točka 4
Člen 1, točka (c)	Člen 2, točka 5
Člen 2	Člen 1
Členi 3 do 10	Členi 3 do 10
—	Člena 11 in 12
Člen 11	Člena 13 in 14
—	Člen 15
Člen 12(1)	Člen 16(1) in (2), točke (a), (b) in (c)
—	Člen 16(2), točka (d)
—	Člen 16(3)
Člen 12(2)	—
—	Člen 17
Člen 13(1), točke (a), (b) in (c)	Člen 18(1), točke (a), (b) in (c)
—	Člen 18(1), točki (d) in (e)
Člen 13(2), točke (a), (b) in (c)	Člen 18(1), točke (f), (g) in (h)
—	Člen 18(2)
Člen 14	—
—	Člen 19
Člen 15	Člen 20
—	Člen 21
Člen 16	Člen 22
Člen 17	Člen 23
—	Členi 24 do 35
Člen 18	—
Člen 19	Člen 36
—	Člen 37
Člen 20	Člen 38
Člen 21	Člen 39
—	Priloga I
—	Priloga II